

Pahāti sabab sulat si me' bangsa Hibranihin

Ga'i kata'uhan bang sine manulat sulat inin. Ekka kahagad we' si Paul du manulat inin.

Pinasampay sulat inin pī si me' Yahudi masandel pu si Isa Almasihin. Pegge' sandel ne siye duk nuhut ne siye Isa Almasi, kabunsihan siye we' me' pagkaside Yahudihin, me' mangga'i makahagad pu si Isahin. Hininang dagey siye duk bininasa siye we' de supaya lebbahande sandelde pu si Isa Almasihin duk balik siye si āgama Yahudi. Niya' me' tindeg si Isahin balik ne si āgamade tagna'in, pegge' ga'i tasandalde kabinasahanin. Hangkan hep sulat inin pinabo'ohan si me' tindeg si Isahin pangasig ateyden supaya siye pateteg pu si Isa.

Inaka tu'u si sulat inin we' si Isa asal Anak Tuhanin duk langkew pe iye amban si Musa duk langkew iye amban me' mala'ikatin. Inaka isab we' kamatey si Isahin pasōng importante amban me' kulubande pamuwas duseden. Inaka isab tu'u we' pinaghāp we' Isa Almasi manusiya'in duk Tuhanin duk ga' niya' seddili pasellet luwal iye.

Sulat si me' bangsa Hibranihin

1

Magpalata' bissā Tuhanin Anaknen

¹ Masa awalley Tuhanin daran magpasampay bissānen pitu si me' kapapu'anten bi me' Yahudihin duk magseddili-seddili pamasampayne bissāne si siyehin. Me' kanabihanin magpalata' bissānen. ² Saguwa' si me' ellew kuwe'itu inin, magpalata' bissānen si kite bi Anaknen. Iye mamapanjari alamin amban panganda'akan Tuhanin duk iye hep tapene' we' Tuhanin pangurunganne kēmon-kēmonin. ³ La'i si iye takite sahaya Tuhanin duk lekkup te'ed iye neppu Tuhanin. Iye mangantanan alam inin we' bissāne mabalakatanin. Duk pagubus hinangnen supaya ta'ampun duse manusiya'in, manjari hap pī iye si surga' duk ningkolo' iye si kanawanan Tuhan Tamanan Mabalakatanin.

Langkew Anak Tuhanin

⁴ Pinalangkew we' Tuhanin Anaknen amban me' mala'ikatin, duk langkew gellal pangurung Tuhan si iyehin amban si me' mala'ikatin. ⁵ Pegge' Tuhanin ga' bakas tabissāne si me' mala'ikatnen kuwe' binissāne si Anaknen, pa'inne, “Anakte kew. Kuwe

'itu aku ne Samanun.” Duk ga' isab Tuhanin missā sabab mala'ikat sine-sine kuwe' inin,
“Aku samanen duk anakku iye.”⁶ Ubus pagsakali' sōng pinapitu ne we' Tuhanin si
dunya Anakne mabalakatanin, missā isab Tuhanin, pa'inne,

“Kēmon me' mala'ikatkun subey pasujud si iye.”

⁷ Bang pasal me' mala'ikatnen iye du inin pina'in Tuhanin,

“Me' mala'ikatin me' dara'akanku hadja, duk makajari siye pamanjariku baliyu
atawa kayat ebbut bang ku mabaya'.”

⁸ Saguwa' pasal Anaknen iye inin pina'in Tuhanin. Pa'inne,

“Ka'u Tuhanin, duk pagbaya'nun ga' niya' tamananne. Bentel pagbaya'nu si me' a
'anun.

⁹ Sinna kew si me' hinangan bentel duk bunsu kew si me' hinangan la'at. Hangkan
hep aku, iye Tuhannun, tapene' kew we' ku. Duk pinakēg kew we' ku
duk pinahadje kew pasōng pe te'ed amban me' sawe'nun.”

¹⁰ Pa'in Tuhanin pe si Anaknen,

“Ka'u, Tuwan, magpapanjari dunyahin tagna' awwalley. Duk asal tangannun
mangahinang me' langitin.

¹¹ Dunyahin duk langitin ujud lanyap du, saguwa' ka'u ga'i kew usa'. Kēmon inin nga
'andang du kuwe' semmek ga'i ne taguna.

¹² Ilūnan siye kuwe' tapo duk ginanti'an siye kuwe' semmek. Saguwa' ka'u, ga'i kew
te'ed pinda, ga' niya' tamanan umulnun.”

¹³ Tuhanin ga' bakas tabissāne si dangan me' mala'ikatnen kuwe' binissāne si Anaknen,
pa'inne,

“Dayi' kew, ningkolo' kew tu'u si kanawananku, tu'u si paningkolo'an
mabangsahanin, duk bettadku du me' bantanun diyawa' pat bettisnu.”

¹⁴ Na ine te' me' mala'ikatin? Siye me' dara'akan Tuhanin du. Ga'i siye takitete bi,
saguwa' dina'ak siye we' Tuhanin nabangan sasuku manayima' katimbulan amban
Tuhanin.

2

Katimbulan mahadjehin

¹ Pegge' Almasi mabalakatanin hangkan hep subey te'ed kite pateteg nuhut me' tolo'
mabennal bakas takaleten supaya kite ga'i tabo'o pasape' amban Tuhanin. ² Sara'in, iye
lapal pinasampay we' me' mala'ikatin pī si me' kapapu'anten bi awwalley, kata'uhan we'
asal bennal te'ed duk sine-sine ga' nuhut atawa ga' kahagad si lapal miya'an ilegga iye

matalep si iyehin. ³ Hangkan hep inumey kalumeppate amban mulka' Tuhanin bang ga'i hinangte ine katimbulan mahadje inin? Panuhutanin si Isa, iye hep dehellu-dehellu magpalata' sabab katimbulan inin, ubus me' bakas makakale iyehin, pinabugtu' we' de si kite bi we' inin bennal. ⁴ Duk padūs isab Tuhanin si siye, binennalan we' ne bissāden sakali' siye inurungan we' ne balakat maghinang kēmon bayu'-bayu'an hinangan maka 'ulali' duk me' hinangan balakatan. Duk amban baya' Tuhanin inurungan siye we' ne me' bayu'-bayu'an kapandeyan amban Niyawa Sutsihin.

Manimbul kitehin bi

⁵ Ga' tapene' we' Tuhanin me' mala'ikatin dina'ak magbaya' si dunya ba'ahu si pasōnganin. Iye inin dunya pagbissāhante bi kuwe'ituhin. ⁶ Saguwa' iye tapene'nen manusiya'in. Tasulat hep dem kitab, pina'in,

“O Tuhan, we'ey me' manusiya'in tapikil we' nu? We'ey siye hatulnu bu manusiya' du hadja siye?”

⁷ Pinadiyawa' dahu' siye daddali' we' nu amban me' mala'ikatin, ubus bu sinanglitan siye duk pinahadje siye we' nu, ⁸ duk urungannu siye kapatut magbaya' si kēmon-kēmonin.”

Pina'in tu'u we' manusiya'in inurungan we' Tuhanin kapatut magbaya' si kēmon-kēmonin. Ga' niya' we' ga'i pagbaya'anne. Sarun bang kuwe'itu ga'i pe takitete bi manusiya'in magbaya' si kēmon-kēmonin. ⁹ Saguwa' kata'uhante bi we' si Isa magbaya' ne te'ed kuwe'itu. To'o bakas dahu' iye daddali' pinadiyawa' amban me' mala'ikatin, sakali' iye manjari manusiya' supaya iye matey ngaganti'an me' manusiya'in hawal lasa duk ase' Tuhan si kitehin bi. Duk kata'uhante bi we' kuwe'itu pinudji te'ed iye duk pinahadje te'ed sabab kamatey talabeynen. ¹⁰ Tuhanin, iye magpapanjari duk mamanteyan kēmon-kēmonin, patut te'ed hininangnen pamalabeyne si Isahin. Pinalabey we' ne si Isa dem kabinasahan pamakitene we' si Isa asal bennal makajari nimbul manusiya'in. Pinalabey iye dem kabinasahan supaya ekka manusiya' tahinang me' anak Tuhanin duk tumuhut pu si Isa pinudji. Pegge' si Isa hep manimbul siyehin.

¹¹ Sinutsi we' si Isa me' manusiya'in amban me' duseden. Iye duk me' a'a sinutsinen dambuwa' du hadja Samaden kēmon. Hangkan hep si Isa ga'i iya' ngēnan siye me' pungtina'ine. ¹² Pa'inne si Tuhanin,

“Akahanku me' pungtina'ikun sabab tahinangnun duk pudjite kew la'i si pagtipunande.”

¹³ Pa'inne pe, “Tuhanin pangandelankun.” Duk pa'inne isab, “Tiya' ku duk me' ka 'anakanku pinangandel si aku we' Tuhanin.”

¹⁴ Me' inēnan si Isa me' anakin, me' manusiya' siye taga isi duk tolang. Hangkan si Isa isab manjari manusiya' kuwe' siyehin supaya iye makalabey kamatey. Duk sabab kamateynen da'ag we' ne nakura' seyitan mammo'o kamatey si manusiya'in. ¹⁵ Sabab hinanganne inin, tinabangan we' ne me' matalew mamateyin duk pinaluwas siye we' ne amban talewden. Pegge' tiggelande ma'ellumin, talew te'ed siye matey hangkan kuwe' siye ginapus we' talewden. ¹⁶ Pasti' we' duma'in me' mala'ikatin tinabangannen. Saguwa' kuwe' tasulat dem kitabin, “Tinabangannen me' tubu' Ibrahimin.” ¹⁷ Hātine inin subey te'ed iye manjari manusiya' kuwe' me' pungtina'inen, duk talabeyne kēmon talabeyden supaya iye ta'u ma'ase' si siye duk supaya iye manjari imam nakura' kapangandelan, pasellet si me' a'ahin duk Tuhanin supaya duse me' manusiya'in ta'ampun. ¹⁸ Duk kuwe' 'itu tatabangne ne me' a'a tasassatin supaya siye ga'i tabo'o magduse pegge' bakas iye makalabey sinassat duk bininasa.

3

Si Isa langkew amban si Musa

¹ Me' kapungtina'ihanku masandel pu Almasihin, ka'am isab bakas tapene' we' Tuhanin hinangne me' a'ane. Pikilun bi pasal si Isa. Pinapitu iye we' Tuhanin si kite bi duk tahinang iye Imam Nakura' āgamaten bi. ² Pinene' iye we' Tuhanin ngahinang inin duk matuyu' te'ed iye si hinangnen. Kuwe' iye si Musahin, pegge' si Musa matuyu' te'ed isab si hinangne si luma' Tuhanin, hātinen hinangnen magnakura' si me' a'a Tuhanin. ³ Saguwa' kuwe' a'a ngahinang luma'in binantu amban luma' hininangnen, damikkiyan si Isa pata' pe te'ed pinahadje amban si Musa. ⁴ To'o, kēmon luma' niya' a'a ngahinangne, saguwa' Tuhanin mangahinang kēmon-kēmonin. ⁵ Si Musa dara'akan iye, duk matuyu' te'ed iye maghinang si luma' Tuhanin, duk pinalata' we' ne sabab me' bissā binissā Tuhan si pasōnganin. ⁶ Saguwa' Almasi, Anak Tuhanin iye, duk matuyu' te'ed iye magbaya' si luma' Tuhanin. Kite bi hep luma' Tuhan pagbaya'an Almasihin bang patetegte te'ed sandelten pu Almasi duk bang sinna te'ed kite ngase-ngase si me' janji'nen.

Humali me' a'a Tuhanin

⁷ Hangkan hep subey te'ed pikilte bi bakas tasulat dem kitab pina'in Niyawa Sutsihin. Pa'inne,

“Bang takalebi suwala Tuhanin missā ellew inin, ⁸ da'a ka'am magtuwas atey kuwe' me' kapapu'anbi masaley ga'i ngatu nuhut Tuhanin. Masa miya'an la'i si lahat makagindew-gindew sinuleyan we' de Tuhanin bang niya' ke tahinangne si siye. ⁹ Sinuleyan ku we' de, pa'in Tuhanin, bang taha' ke

pasensiyakun si siye bu dem ampatpū¹ tahun takitede me¹ hinanganku mabalakatanin. ¹⁰ Hangkan hep ku astel si me¹ a'a miya'an duk pa'inku, 'Me¹ a'a inin luwal ne hadja paseddili pamikilden duk ga'i siye ngatu nuhut me¹ panganda'akanku siyehin.' ¹¹ Astel ku si siye hangkan ngajanji¹ ku, pa'inku, 'Asal ga'i te'ed siye umasek dem lahat sōng pamahalihanku si¹ siyehin,' pa'in Tuhanin.”

¹² Me¹ pagkasiku masandel pu Almasihin, subey ka'am pahatul-hatul te'ed kaw niya¹ ka'am lu'u la'atan pagateybin, duk ga'i kahagad duk tayikutanbi ne Tuhan ma'ellumin.

¹³ Iye subey hinangbi supaya ga¹ niya¹ ka'am ka'akkalan we¹ duse duk supaya ga'i ujud ngatuwas ateybin, subey ka'am magasig-inasig ateybin ellew-ellew, pādpād ga¹ pe magtamanan ellew inēnan “Ellew Inin.” ¹⁴ Pegge¹ kite bi kēmon magsawe¹ duk Almasi bang pahagette te'ed sandelte si iyehin amban tagna'annen sampay si katapusannen.

¹⁵ Iye inin pa'in kitabin,

“Bang takalebi suwala Tuhanin ellew inin, da'a patuwasun bi ateybin kuwe¹ me¹ kapapu'anbin masaley ga'i te'ed ngatu nuhut Tuhanin.”

¹⁶ Sine te¹ me¹ a'a makakale suwala Tuhanin, saguwa¹ ga'i siye ngatu nuhut Tuhanin, bang duma'in me¹ a'a bakas bino'o we¹ si Musa paluwas amban lahat Misilin. ¹⁷ Sine te¹ me¹ a'a ka'astelan we¹ Tuhanin dem ampatpū¹ tahunin, bang duma'in me¹ a'a magduse si iyehin hangkan matey siye la'i si lahat makagindew-gindew. ¹⁸ Duk sabab sine te¹ binissā Tuhanin sakali¹ iye ngajanji¹, pa'inne, “Asal ga'i te'ed siye umasek dem lahat pamahalihanku si¹ siyehin?” Siye me¹ a'a mangga'i mangatu nuhut iyehin. ¹⁹ Tahātite we¹ hangkan siye ga¹ umasek dem lahat miya'an, pegge¹ ga¹ siye kahagad.

4

¹ Na kuwe'itu, ngajanji¹ isab Tuhanin si kite bi we¹ makajari kite bi umasek dem pahalihan bakas binissāne miya'an. Hangkan subey kite bi pahatul-hatul kaw niya¹ kite bi ga'i tapī si pahalihan pananggupne miya'an. ² Pegge¹ takalete bi ne aka-aka mahāpin, iye bakas takale me¹ kapapu'anten bi masaley. Takalede lapal miya'an saguwa¹ ga¹ du niya¹ kahāpan ta'eddo'de pegge¹ ga¹ du kahagadde. ³ Na, kite bi me¹ makahagadin, kite bi ma'umasek pī dem pahalihan pananggup Tuhan inin. Saguwa¹ me¹ mangga'i makahagadin ga'i umasek. Bakas pa'in Tuhanin hep, “Astel ku, hangkan ngajanji¹ ku we¹ asal ga'i te'ed siye umasek dem lahat pamahalihanku si¹ siyehin.” Duma'in hangkan pa'in Tuhanin inin pegge¹ ga¹ pe memes pahalihanin. Andang ne memes kemuwe ubus ne pinapanjari dunyahin. ⁴ Pegge¹ tasulat hep dem kitab sabab ellew pitu'in, pina'in, “Tuhanin pahali si ellew pitu'in sabab ubus ne kēmon pinapanjarinen.” ⁵ Bakas tabatsate

ne pina'in Tuhan inin, pa'inne, “Asal ga'i te'ed siye umasek dem lahat pamahalihanku si' siyehin.”⁶ Me' a'a dehellu makakale aka-aka hāp sabab pahalihan inin, ga' umasek pī pahali pegge' ga' siye kahagad si Tuhanin. Saguwa' niya' me' a'a seddili pa'asek Tuhanin du pī.⁷ Kata'uhante inin pegge' niya' pe ellew seddili kineddewan we' Tuhanin pa'asekan me' a'ahin pī. Ellew miya'an inēnan “Ellew Inin.” Piyen tahun palabey masa a'a dehellu mangga'i makahagadin, pinabissā si Da'ud we' Tuhanin me' bissā miya'an, pina'in,

“Bang takalebi suwala Tuhanin ellew inin, da'a patuwasun bi ateybin.”

⁸ Ga' hep tabo'o si Yussa' me' a'ahin pī si pahalihan te'ed pananggung Tuhanin, pegge' bang siye miya'an tabo'one, ga' ne si' Tuhanin missā sabab ellew seddili.⁹ Na, pegge' kuwe' miya'an ne, hangkan niya' pe te'ed pahalihan me' a'a Tuhanin supaya siye humali kuwe' humali Tuhanin si kapitu' ellewnen puwas kēmon pinapanjari we' ne.¹⁰ Pegge' sasuku umasek dem pahalihan pananggung Tuhanin, humali ne iye amban hinangnen kuwe' Tuhanin humali amban kēmon hinangnen.¹¹ Hangkan hep subey pagtuyu'ante bi te'ed pa'asek pī dem pahalihan miya'an supaya ga' niya' kite bi sumali' si me' a'a masaley ga' dumiyalem sabab kulang sandelden si Tuhan.

¹² Lapal Tuhanin balakatan duk maka'urung umul salama-lama. Lapal Tuhanin dalil kalis talem, saguwa' pasōng pe talemnen amban kalis pegge' lagbas bisan pī dem ateyte duk niyawate. Duk lapal Tuhanin maginta'u bang ine dem pikilan duk dem atey manusiya'in.¹³ Ga' niya' bisan ine katapukante amban Tuhan pegge' kēmon pinapanjarinen tampal si pagmatahanne. Duk si pasōngan kēmon kite bi subey paharap si iye magbennal sabab kēmon kahinanganten bi.

Si Isa Imam Nakura' bangsahan

¹⁴ Niya' Imam Nakura'te bangsahan manamal, i' ne iye hap pī la'i si pana'anan Tuhanin. Iye si Isa, Anak Tuhanin. Hangkan hep subey pahagette bi te'ed sandelte si iyehin.¹⁵ Duk Imam Nakura'te inin ma'ase' si kite bi pegge' kata'uhanne me' kalammahanten bi, sabab bakas iye manusiya' kuwe' kitehin bi. Talabeyne me' bayu'-bayu'an sassat amban nakura' seyitanin kuwe' kitehin bi du isab saguwa' ga' iye tabo'o magduse.¹⁶ Pegge' niya' ne Imam Nakura'te bi hangkan hep subey kite bi ga'i talew patapit si Tuhan ngampun-ngampun si iye pegge' malasa duk ma'ase' iye. Ma'ase' iye si kite bi duk tabanganne kite bang baytute kasigpitan.

5

¹ Bang niya' a'a pinene' hinang imam nakura', pinene' iye amban pagkasine manusiya'

duk kawakilan iye maghinang si Tuhan para si kahāpan me' a'ahin. Sōnganne me' pangurung me' a'ahin si Tuhan duk magkuluban iye supaya ampun Tuhanin duse me' a'ahin. ² Duk imam nakura'in, pegge' manusiya' du isab iye, niya' du isab kalammahanne hangkan ta'u iye ma'ase' si me' a'a masumape' amban Tuhanin sabab awam siye. ³ Duk sabab kalammahannen, hangkan subey dahu' iye magkuluban si Tuhan para si me' dusenen, ubus bu magkuluban isab iye para si me' a'ahin. ⁴ Ga' niya' a'a makapagbaya' mahadje dine duk ngahinang dine imam nakura' saguwa' Tuhanin mamene' a'a hinangne imam nakura'in, kuwe' si Harun awwalley hininang iye we' Tuhanin imam nakura'.

⁵ Damikkiyan si Isa ga' pahadjene dinen duk iye tahinang imam nakura'. Saguwa' pinahadje iye we' Tuhanin pegge' missā Tuhanin si iye, pa'inne,

“Anakte kew; kuwe'itu aku ne Samanun.”

⁶ Dem ayat seddili pa'in Tuhanin isab,

“Ka'u ne mapaganti'in pu si Malkisadik imam masaley duk pagimamnun ga' tamananne.”

⁷ Katu'u si Isa si dunyahin magtangis iye duk māku-māku iye papales duk muyu'-muyu' si Tuhan, pegge' Tuhanin hadja makatimbul iye amban kamateyin. Pinakale iye we' Tuhanin pegge' diyawa' pagateynen duk tuhutne te'ed me' panganda'akan Tuhanin.

⁸ Bisan iye Anak Tuhanin, makalabey isab iye kabinasahan supaya iye maka'aya nuhut me' panganda'akan Tuhanin. ⁹ Duk pagsakali' jukup ne we' ne kēmon panganda'akan Tuhan si iyehin, manjari ne iye manimbul me' a'a makahagad si iyehin. Duk urunganne siye umul salama-lama. ¹⁰ Duk hininang iye we' Tuhanin imam nakura' kuwe' Malkisadikin awwalley.

Da'a ilebbahan sandelin

¹¹ Na, pasal ininen, ekka pe batang bissāku saguwa' hunit ka'am pinahātihan pegge' iyu' ne ka'am babbal, ga'i makahāti. ¹² Ka'am iyan subey ne si' kuwe'itu makapagusihat pegge' tiggel ne panuhutbi Isa Almasihin. Saguwa' sampay ma'in subey pe ka'am inusihatan balik sabab me' lapal Tuhan tagna' ta'ayabin. Kuwe' ka'am dalil me' nakanak diki' subey pe ka'am nusu; ga'i pe ka'am mangan kinakan tuwas. ¹³ Bang a'ahin luwal ne hadja nginum gatas, hātinen, nakanak diki' pe iye, ga'i pe tagam nuhut mahāpin duk nayikutan mala'atin. ¹⁴ Saguwa' bang bahi' ne a'ahin, makajari ne iye mangan kinakan tuwas, hātinen tagam ne iye mikil duk kata'uhanne ne bang ine mahāpin duk ine mala'atin.

¹ Hangkan hep subey pasōngte bi pangadji'te bi sabab Isa Almasihin. Subey iye adji 'ante bi ne me' tolo' malalemin. Na, da'a ne iye luwal inadji'anten bi hadja me' tagna' panolo' si kite bi sabab Almasihin. Da'a balik-balikte bi inadji'an me' tolo' tagna' panolo' si kitehin bi, kuwe' upama me' tolo' sabab subey tinayikutan me' hinangan ga' niya' kagunahannen duk sabab sandel si Tuhan. ² Da'a isab balik-balikte bi inadji'an me' tolo' sabab pamandi pagsutsi baranin duk sabab pagbettad tanganin pī si kōk a'ahin māku-mākuhan iye ledjiki' amban Tuhan duk tolo' sabab pagpakellum me' pateyin balik si pasōngan duk sabab hukuman makakkal pinatekka Tuhanin. ³ Hangkan pasōngte bi ne pangadji'te bi sabab Almasihin bang duhulan Tuhanin du kite bi.

⁴ Pegge' me' a'a mangalebbahan sandelde pu si Isa Almasihin, ga'i ne siye tabo'o balik magsusunan duseden. Bakas ne pinadanta' pikilanden we' Tuhanin. Takinamde ne me' kahāpan amban surga' pangurung siyehin, duk talabeyde ne pa'asekan we' Niyawa Sutsihin. ⁵ Kata'uhande we' hāp binissā Tuhanin pegge' bakas talabeyde ne duk takinamde ne balakat Tuhan pinapasti'ne si pasōnganin si dunya ba'ahuhin. ⁶ Ubus bu bisan inin kēmon kata'uhande, lebbahande pe sandelde pu si Isa Almasihin! Ga'i ne te'ed siye tabo'o balik magsusunan duseden pegge' sabab hininangde miya'an, kuwe' du lansangde balik Anak Tuhanin diyata' olom duk diyawa'ande iye si ka'ekkahān a'a.

⁷ Kite bi me' manusiya'in kuwe' dalil tana'. Tana'in bang luwal ka'ulanan, nulig tinanemnen duk mahalga' inin si dapu' tana'in. Tana' inin iledjiki'an te'ed we' Tuhanin.

⁸ Saguwa' bang tana'in iye hadja matomo' mala'ihin parang duk sampinit, ga' niya' halga'ne. Tana' inin sōng ne pinagmulka'an we' Tuhanin duk ujud ineggas.

⁹ Me' bagayku kinalasahankun, bisan kuwe' inin bissākun saguwa' kabugtu'anku we' ka'am seddili. Kata'uhanku we' sandel ne ka'am duk hāp me' hinanganbin duk iyan tanda' we' timbul ne ka'am. ¹⁰ Tuhanin asal bentel. Ga'i kayipatanne me' hāp tahinangbin duk lasabi si iyehin. Takite lasabi si Tuhanin sabab tinabang we' bi me' pagkasibi tindeg Almasihin sampay kuwe'itu. ¹¹ Iye kinabaya'an kamihin we' kēmon ka'am dangan-dangan magtuyu'-tuyu' hadja maghinang sa miya'an tiggelanbi ma'ellumin supaya me' inase-asebi amban Tuhanin tuman du. ¹² Kabaya'an kamihin we' ga'i ka'am maglisu'-lisu' saguwa' subey ka'am kuwe' me' a'a mabasag sandelden duk matuyu' te'ed hangkan tasangkade pananggup Tuhanin.

Janji' Tuhanin to'o

¹³ Si Ibrahim masaley, niya' pananggup Tuhanin si iye duk napa Tuhanin we' tumananne sanggupne miya'an. Iye panapahannen di ēnnen pegge' ga' niya' ēn seddili bangsahan pe amban ēnnen. ¹⁴ Iye inin pina'in Tuhanin, pa'inne, “Asal ledjiki'ante kew

te'ed duk pa'ekaku te'ed me' tubu'nun.”¹⁵ Si Ibrahim ga' jumu' ngagad si janji' Tuhanin hangkan tasangkane du pananggup Tuhan si iyehin.¹⁶ Addat manusiya'in bang siye napa, sabbutde ēn Tuhanin pegge' Tuhanin pasōng langkew amban kēmon-kēmonin. Manjari hatul kēmon pagsagga'anden.¹⁷ Tuhanin isab sakali' iye nanggup, batang te'ed pabugtu'ne si me' pananggupannen we' asal ga'i pinda ginara'nen. Hangkan sapahanne sanggupnen.¹⁸ Sanggup Tuhanin duk sinapahannen bugtu'. Duwe inin ga'i te'ed pinda pegge' Tuhanin ga'i te'ed makajari magdusta'. Hangkan kite bi me' matimbulin, asig te'ed ateyten bi duk basag te'ed pangase-ngasete bi si iyehin.¹⁹⁻²⁰ Pangase-ngasete bi me' pananggup Tuhanin, iye inin kuwe' dalil gonteng makahaget kitehin si Tuhan. Bugtu' te'ed we' tumanan Tuhanin pananggupnen pegge' si Isa ī' ne padehellu amban kite pī si surga', si pana'an an Tuhanin, pasellet si kite bi. Kuwe' me' imam Yahudi pa'asek dem langgal hadje pī si bilik diyalem te'edin inelligan duk semmek subukin, sa miya'an pa'asek si Isa si pana'an an Tuhanin pegge' kuwe'itu imam nakura' ne iye salama-lama kuwe' Imam Malkisadik awwalley.

7

Imam Malkisadik

¹ Si Malkisadik inin masaley, sultan iye la'i si lahat Salem duk imam isab iye maghinang para si Tuhan Tamanan Malangkewin. Dambuwa' ellew masaley sābu Ibrahim mole' amban pagbono'an pagubus tada'ag we' ne ampat sultan kuntaranen, pī Malkisadik nampang iye duk pinākuhan ledjiki' si Ibrahim we' ne si Tuhan.² Inurungan we' Ibrahim si Malkisadik jakat da bahagi' si sampū' bahagi' me' alata' ta'eddo'ne si pagbono'anin. Ma'ana ēn Malkisadikin “Sultan Bentel.” Duk pegge' lahat pagsultanannen inēnan Salem bu ma'an anen “sanyang” hangkan inēnan isab iye “Sultan Sanyang.”³ Ga' bakas ta'aka bang sine sa'i-sama si Malkisadikin atawa bang sine me' kapapu'annen. Ga'i kata'uhan sabab panganak si iyehin atawa sabab kamateynen. Hangkan kuwe' Anak Tuhanin iye duk imam iye salama-lama.

⁴ Na, kata'uhanbi we' si Malkisadik asal a'a bangsahan te'ed. Pegge' bisan si Ibrahim, papu'te bi binantuhin, pinangurung du we' ne pu Malkisadik jakat me' alata' ta'eddo'ne si pagbono'anin.⁵ Me' imam me' Yahudihin, me' tubu' si Libi siye duk tubu' Ibrahim du isab. Me' imam inin ka'urungan kapatut dem sara' nayima' me' jakat amban me' pagkaside tubu' Ibrahim.⁶ Si Malkisadik duma'in tubu' si Libi saguwa' pinangurung we' Ibrahim jakatnen si iye. Duk Ibrahim bakas pananggupan Tuhanin, pināku-pākuhan ledjiki' pe iye si Tuhan we' Malkisadik.⁷ Kata'uhante we' a'a mamāku ledjiki' si Tuhan

para si sawe'nen bangsahan amban a'a pinākuhanne ledjiki'in. ⁸ Bang me' imam bakas tasabbutkun, siye me' pangurungan me' a'a jakatden, siye inin ujud matey du. Saguwa' si Malkisadik, iye pangurungan Ibrahim jakatnen, tasulat dem kitab we' ellum iye. ⁹ Bang hināti inin, si Libi, iye papu' me' imam manayima' jakat me' a'ahin, sakali' Ibrahim ngurung jakatnen pu Malkisadik, sampay si Libi sakup isab ngurung jakatnen pu Malkisadik. ¹⁰ To'o, ga' pe si Libi inanakan masa pagkasuwa' Ibrahim duk Malkisadikin saguwa' masi ne iye la'i dem baran Ibrahim pegge' ujud manjari tubu' Ibrahim iye.

¹¹ Me' sara' Tuhan pinangurungne si me' bangsa Isra'il awwalley, pinangurung we' ne masa tubu' si Libi me' magimamin. Saguwa' ga' tibūs hininang me' imam tubu' si Libihin pegge' ga' du tabo'ode me' a'ahin si Tuhan. Hangkan hep mapitu Tuhanin imam seddili duk seddili pagimammen amban pagimam si Harunin, tubu' si Libihin. Pagimammen kuwe' si Malkisadikin. ¹² Na, bang ginanti'an ne pagimamin, subey ginanti'an isab sara'in. ¹³⁻¹⁴ Panuhutanten bi si Isa Almasi hep mapaganti' magimamin saguwa' duma'in iye tubu' si Libi. Kata'uhan we' amban tubu' si Yuda iye duk ga' niya' bakas magimam amban tubu' si Yuda. Ga' niya' bakas tasubahat we' si Musa me' katubu'an si Yudahin sakali' iye missā sabab me' ka'imamanin.

Imam seddili kuwe' Malkisadikin

¹⁵ Pasti' ne te'ed we' pinindahan ne sara'in sabab niya' ne imam seddili duk kuwe' Malkisadikin iye. ¹⁶ Tahinang iye imam duma'in nuhut addat duk sara' manusiya', saguwa' tahinang iye imam pegge' balakatan iye sabab ga'i magtamanan umulnen. ¹⁷ Tasulat hep dem kitab, pina'in, “Magimam kew paganti' pu Malkisadik duk ga' niya' tamanan pagimamnun.” ¹⁸ Na, hangkan hep sara' tagna'in pinindahan ne pegge' ga' niya' basagne duk ga' niya' kagunahanne. ¹⁹ Pegge' bang amban sara' si Musahin, ga'i magjatu me' kinabaya'an Tuhan si manusiya'in. Saguwa' kuwe'itu niya' tahinang Tuhanin mas hāp pe amban sara' si Musahin duk sabab tahinangne miya'an asal tumapit ne kite bi si iye.

²⁰ Lagi' ne pegge' napa Tuhanin. Ga' iye napa si me' ka'imaman sinduwehin sakali' siye magimam. ²¹ Saguwa' si Isa tahinang imam pegge' napa Tuhanin si iye, pa'inne,

“Aku Tuhanin, napa ku we' imam du kew salama-lama, duk ga'i te'ed pinda pikilankun pasal inin.”

²² Sabab panapa Tuhan inin bugtu' we' mas hāp janji' Tuhan ba'ahuhin pegge' si Isa mangakuhan pagjanji'an inin.

²³ Niya' pe pagbidda'an me' imam matu'uhin duk si Isa. Me' imam matu'uhin ekka, pegge' niya' paganti' bang ta'abut siye matey. ²⁴ Saguwa' si Isa, ga' niya' paganti' si iye

magimam pegge' ellum iye salama-lama. ²⁵ Hangkan hep tatimbul si Isa kēmon me' mamāku ampun si Tuhanin bang ngandel siye si iye. Tatimbul siye duma'in hadja kuwe' 'itu saguwa' sampay salama-lama pegge' ellum iye ga' tamananne duk māku-māku si Tuhan para si siye.

²⁶ Na, si Isa mattan Imam Nakura'te bi si Tuhanin. Matallep iye nabangan kite bi pegge' sutsi iye. Ga' niya' dusene atawa salla'ne. Pinaseddili iye amban me' manusiya' madusehanin. Duk pinalangkew iye we' Tuhanin la'i si surga'. ²⁷ Duma'in iye kuwe' me' imam nakura' sinduwehin. Siye subey magkuluban kahaba' ellew si Tuhan pamuwas duseden dahu' ubus bu duse me' a'ahin. Saguwa' si Isa mintedde du hadja iye magkuluban para pamuwas duse me' manusiya'in kēmon duk iye pagkulubannen dinen. ²⁸ Sara' Tuhan pangurung pu si Musa awwalley magpa'in bang sine makajari magimam nakura'in bu me' kawakilan magimamin manusiya' du taga salla'. Saguwa' puwas miya' an, kawakilan we' Tuhanin Anaknen, si Isa, duk sinapahan pe we' ne. Anaknen ga' niya' salla'-salla'ne duk magimam iye salama-lama.

8

Si Isa Imam Nakura'ten

¹ Iye hāti me' pina'inku si ka'am miya'an inin we' kuwe'itu niya' ne Imam Nakura'te bi tudju Tuhan. ¹ Iye la'i si surga' ningkolo' si kanawanan Tuhan Mabalakatanin. ² La'i iye magimam si Lugal Tamanan Masutsihin, hātinen la'i si langgal mabennalin, duma'in manusiya' mamatengge iyehin saguwa' Tuhanin.

³ Kēmon imam nakura'in pinasuku'an siye hinang magpasampay pī si Tuhan me' pangurung me' a'ahin duk me' kulubanden. Na, Imam Nakura'ten damikkiyan isab subey niya' pagkulubanne. ⁴ Bang tu'u pe iye miya'an si dunya, bugtu' ga'i iye magimam, pegge' kemuwe matu'uhin niya' ne me' imam duk sa panganda'akan sara' Yahudihin pasampayde me' pangurung me' a'ahin si Tuhan. ⁵ Me' hinang me' imamin dem langgal tu'u si dunya kuwe' lingew hadja pegge' ilekkat hadja hinang mala'i si surga'in. Kata 'uhante inin pegge' sakali' si Musa sōng maghinang luma' duk kuwit hayep, iye langgalde masaley, sinessa'an iye we' Tuhanin, pa'inne, “Amey-amey lekkatun te'ed bantuk patta' bakas pinakitehanku si ka'u la'i diyata' punuhin.” ⁶ Saguwa' kuwe'itu hinang si Isa magimamin pasōng hāp amban hinang me' imam tu'u si dunyahin. Damikkiyan isab janji' ba'ahu pinapitune pamaghāpne manusiya' duk Tuhanin pasōng hāp amban janji' dehelluhin pegge' pasōng hāp me' pananggup Tuhanin dem janji' ba'ahuhin.

⁷ Bang ga' si' miya'an niya' salla'-salla' pagjanji'an tagna'in, na, ga' ne si' ganti'an Tuhanin pagjanji'an miya'an. ⁸ Saguwa' ga' kasulitan Tuhanin si me' hinangan me' a'a manuhut janji' tagna'in. Hangkan pa'inne,

“Niya' waktu si pasōngan ngahinang du ku pagjanji'an ba'ahu duk kēmon me' bangsa Isra'ilin. ⁹ Duma'in inin kuwe' pagjanji'anku duk me' kapapu'anden masa pamo'oku siye paluwas amban lahat Misilin. Ga' du tumanande pagjanji'anku duk siyehin, hangkan ga' ne siye asipku. ¹⁰ Na, iye inin pagjanji'anku duk me' a'a Isra'ilin si pasōngan: Papīku me' sara'kun dem pikilande. Kuwe' dalil sulatku me' sara'kun diyalem ateyde. Manjari aku ne Tuhan inisbatden duk siye ne me' a'akun. ¹¹ Duk ga'i ne subey usihatande pagkasiden atawa sawe'den pasal aku, pegge' si me' ellew miya'an kēmon a'ahin amban madiyahawa' paga'anen pī si me' mabangsahanin, kēmon siye ngata'uhan aku du. ¹² Ampunku du me' duseden duk ga'i ne esebku me' hinangande mala'atin,” pa'in Tuhanin.

¹³ Pegge' tabissā Tuhanin pasal pagjanji'an ba'ahuhin, hātinene we' andang ne pagjanji'an tagna'in. Ubus bisan ine-ine, bang andang ne, ga' ne niya' kasōnganne.

9

Pagsambahayang si langgal masa janji' tagna'in

¹ Pagjanji'an dehelluhin niya' me' sara' pasal pagsambahayang duk niya' isab luma' pagsambahayang hininang we' me' a'ahin. ² Luma' inin, luma' hininang duk kuwit hayep, duwe biliknen. Bilik tagna' pa'asekanin inēnan Bilik Sutsi. La'i diyalem niya' binettad tengenan payita'an pitu' pangenen. Niya' isab la'i lamisahan pamettadan pan sinōngan si Tuhanin. ³ Bilik dambuwa'in diyalem te'ed duk inelligen duk semmek subuk binowet. Bilik inin inēnan Bilik Tamanan Masutsihin. ⁴ Dem bilik diyalem te'ed inin, niya' lamisahan bulawan panugtugan kamanyan. Duk niya' isab la'i ba'ul putus we' bulawan magdiyalem-bukut. Inēnan ba'ul miya'an Ba'ul Pagjanji'anin. La'i diyalem ba'ul niya' garul bulawan isihan kinakan inēnan “manna”. La'i isab dem ba'ul miya'an inenna' tungkud si Harun bakas manumbu'in duk la'i isab inenna' duwe batu papan panulatan me' da'akan Tuhan pinangurungne pu si Musahin. ⁵ Diyata' ba'ul bulawanin niya' duwe limbagan kuwe' bantuk mala'ikat peppikan, tanda' we' la'i si antag miya'an Tuhanin. Me' peppikden pabellat diyata' ba'ul ngelligen antag pangampunan duse me' a'ahin. Saguwa' taman inin ne hadja, pegge' duma'in inin waktu pamahāti me' kēmon inin.

⁶Na, kuwe' inin bantuk dem lugal pagsambahayanganden masaley. Me' imamin hap pī kahaba' ellew dem bilik dehellu pa'asekanin ngahinang me' hinangden. ⁷Saguwa' bang dem bilik diyalem te'edin, luwal hadja imam nakura'in makajari pa'asek la'i. Duk pa'asek iye la'i mintedde hadja dan tahun. Duk bang iye pa'asek pī, subey iye mo'o laha' hayep pagkuluban sōnganne si Tuhan pamuwas dusenen duk duse me' a'a mangga'i kinata'uhande we' duse miya'an. ⁸Sabab inin pasti' panolo' Niyawa Sutsi si kitehin bi we' ga' niya' a'a umasek pī dem Bilik Tamanan Masutsihin tiggelan la'i pe bilik tagna' pa'asekanin. ⁹Inin pamintangante bi kuwe'itu. Hātinen, bisan a'ahin ngurung duk magkuluban si Tuhan, ga'i du inin makapabentel ateyde. ¹⁰Pegge' iye du hadja hininangden nuhut me' da'akan pasal pagkakan duk paginum duk me' bayu'-bayu'an pagsutsi baran. Saguwa' me' da'akan inin sabab baran hadja duk niya' hadja kagunahanne samanta'an ga' pe ginanti'an we' Tuhanin duk me' da'akan ba'ahuhin.

Laha' Isa Almasihin

¹¹Saguwa' bakas pitu ne Almasi duk imam nakura' iye si janji' ba'ahu matu'u si kitehin bi ne. Duk lugal pagimamannen pasōng hāp duk ga' salla'-salla'ne pegge' duma'in luma' pagsambahayangan hinang manusiya', pegge' duma'in luma' inin tu'u si dunya. ¹²Duk pagsakali' pa'asek si Isa pī si lugal kuwe' dalil Bilik Tamanan Masutsihin, mintedde hadja iye pa'asek, magjatu ne kēmon. Duk duma'in bino'one padiyalemin laha' kambing duk sapi' pagkuluban saguwa' iye bino'onen di laha'nen pamuwas duseten bi hangkan niya' katimbulante bi salama-lama. ¹³Si sara' pagjanji'an tagna'in, bang me' a'a mabatalin pinisikan duk laha' kambing atawa laha' sapi' atawa anak sapi' ineggas pinagsaget abunen duk bohe', na, ta'ānan ne batal si baranden duk halal ne pagsambahayangden. ¹⁴Saguwa' pasōng basag laha' Almasihin amban laha' hayepin. Pegge' tinabangan iye we' Niyawa Sutsi ma'ellum salama-lamahin, sinōngan we' ne barannen ga' tamak-tamakne pagkuluban si Tuhan. Laha'nen iye manutsi me' pikilanten duk ne kite ga'i maghinangan me' bayu'-bayu'an ga'i du makabo'o kite tudju Tuhan, supaya maghinang kite si Tuhan ma'ellum salama-lamahin.

¹⁵Hangkan hep si Isa mamatengge janji' ba'ahuhin supaya me' a'a tapene' we' Tuhanin tasangkade me' pananggung Tuhan si siyehin, hātinen umul salama-lama. Pegge' Almasi matey supaya me' a'ahin lumuwas amban me' hinangan masala' hininangde masa panuhutde da'akan tagna'in.

¹⁶Bang upama niya' a'a magpahinang sulat pangajanji'ne we' alata'nen pamusaka'ne si dambuwa' a'a, saguwa' subey ne iye matey meke tapī si a'ahin pusaka'in. ¹⁷Pegge' sulat miya'an ga' niya' kagunahanne samanta'an ellum pe dapu' alata'in. Meke taga' guna

sulatin bang matey ne a'ahin. ¹⁸ Hangkan hep bisan janji' tagna' pinangurung we' Tuhanin, niya' dahu' laha' bu'us, hātinen kuluban, bahu haget janji' miya'an. ¹⁹ Kuwe' inin kahalannen. Tagna' inaka dahu' we' si Musa si me' a'ahin kēmon da'akan Tuhan dem sara'in. Pagubus miya'an ngeddo' iye laha' sapi' duk laha' kambing bu pinasaget we' ne duk bohe', ubus bu pinisikan we' ne pī diyata' kitab panulatan sara' Tuhanin duk pinisikan isab we' ne kēmon a'ahin. Ginunane pagpisikin dam pange jambangan inēnan hisup duk bulu bili-bili inanjibinan peyat. ²⁰ Duk pa'in si Musa, “Laha' inin, iye inin makapahaget janji' Tuhanin dem sara' dina'akne si ka'am tinuhutin.” ²¹ Damikkiyan pinisikan laha' isab we' si Musa luma' pagsambahayanganden duk kēmon me' panyap ginunade si pagsambahayangden. ²² Asal pa'in sara'in hep we' agen kēmon-kēmonin sutsi hadja we' laha'. Duk ta'ampun hadja duse manusiya'in bang niya' laha' bu'us.

Pangalilla' Almasi umulnen maka'ānan duse

²³ Pagsambahayangan tu'u si dunyahin duk me' panyapnen ilekkat hadja mala'i si surga'in, duk subey ngangguna laha' me' hayep supaya sutsi. Saguwa' pasōng hāp mala'i si surga'in hangkan subey isab pasōng hāp kulubanin. ²⁴ Pegge' Almasi duma'in papīhannen dem Bilik Sutsi hininang we' manusiya'in. Pegge' lugal masutsi si dunyahin kuwe' limbagan hadja. Lugal te'edin mala'i si surga'in. Saguwa' papīhannen la'i te'ed si surga' duk ī' iye la'i si pana'anan Tuhanin māku-māku para si kite bi. ²⁵ Imam nakura' Yahudihin pī dem Lugal Tamanan Masutsihin tahun-tahun mo'o laha' hayep pagkuluban si Tuhanin. Saguwa' Almasi ga' daran pagkulubanne barannen. ²⁶ Pegge' bang daran hinangne, hātinen daran iye magsandal duk matey kemuwe pinapanjari dunyahin. Saguwa' iye hininangnen, pitu iye mintedde hadja magbaran manusiya' sakali' sōng magtamanan dunyahin duk inānan we' ne duse manusiya'in sabab pagkuluban we' ne barannen. ²⁷ Manusiya'in suku'nen matey mintedde ubus bu hukum Tuhanin ne. ²⁸ Damikkiyan Almasi matey du isab mintedde hadja saguwa' pagkulubanne barannen supaya tapuwasanne duse me' a'ahin. Duk balik du iye pitu duma'in ne muwasan duse, saguwa' pitu iye nimbul me' mangagad-ngagadan iyehin.

10

¹ Sara' pinangurung we' Tuhan si me' Yahudi awwalley, kuwe' lingew hadja. Iye asal mato'ohin me' bayu'-bayu'an mahāp bino'o we' Almasi papitune si dunyahin. Pa'in sara'in hep we' subey tahun-tahun ga' tamanan pagkuluban si Tuhanin saguwa' me' kuluban inin ga'i du makapabentel atey a'a magsambahayang si Tuhanin. ² Pegge' bang me' a'a magsambahayang si Tuhanin sutsi te'ed amban me' duseden sabab pagkulubanden, ga'i

ne si' siye luwal magpikil we' niya' pe dusede, duk ga'i ne si' siye subey magkuluban balik. ³ Saguwa' tahun-tahun masi du siye magkuluban duk inin ma'esseban siye we' niya' pe dusede. ⁴ Pegge' laha' me' sapi'in duk me' kambingin ga'i du hep maka'ānan duse manusiya'in.

⁵ Iye hep inin jānnen hangkan Almasi, sakali' iye sōng pitu si dunya magpa'in si Tuhan, pa'inne,

“Duma'in kinabaya'annun me' kuluban duk me' pangurung me' a'ahin. Saguwa' pinanyapan ku we' nu baran.

⁶ Ga'i kew kasulutan si kuluban tibu'ukan hayep ineggas duk kuluban pangānan duse.”

⁷ Ubus pa'in Almasi pe si Tuhanin,

“O Tuhan, tiya' ne ku tu'u ngahinang kinabaya'annun kuwe' tasulat dem kitab sabab akuhin.”

⁸ Iye tagna' pina'innen, pa'inne, “Duma'in kinabaya'annun duk duma'in makasulut ka 'uhin me' kuluban duk me' pangurung me' a'ahin atawa me' tibu'ukan hayep ineggas duk kuluban pangānan duse.” Pa'inne inin bisan du me' hinangan miya'an panganda'akan sara'in. ⁹ Manjari pa'inne pe, “O Tuhan, tiya' ne ku tu'u ngahinang kinabaya'annun.” Hangkan hinangan pagkuluban me' hayepin ginanti'an ne, duk Almasi pangaganti' iyehin. ¹⁰ Duk pegge' tahinang ne we' Isa Almasi kinabaya'an Tuhan pinahinang si iyehin, hangkan sutsi ne kite bi kēmon amban duseten bi sabab pagkulubanne mintedde hadja di barannen pamuwas duse me' a'ahin kēmon.

¹¹ Me' imam Yahudihin kahaba' ellew la'i siye si langgal ngahinang pinasuku' si siyehin duk daran binalik-balik pagkulubanden. Saguwa' kulubande inin ga'i du maka'ānan duse. ¹² Saguwa' Almasi mintedde hadja paglilla'ne barannen hinang kuluban pamuwas duse manusiya'in. Duk hininangne miya'an bali te'ed salama-lama. Pagubus inin hinangne, ningkolo' iye si kanawan Tuhanin, lugal tamanan mabangsahanin. ¹³ Duk kuwe'itu la'i iye ngagad-ngagad samanta'an ga' pe tada'ag we' Tuhanin kēmon bantanen duk dalil papine siye diyawa' pat bettis Almasi. ¹⁴ Almasi, mintedde du hadja paglilla'ne barannen si Tuhan duk sabab inin sutsi ne me' a'anen duk bentel ne te'ed siye salama-lama.

¹⁵ Kata'uhante bi we' to'o inin pegge' Niyawa Sutsihin, niya' bakas pinasulat we' ne dem kitab, pina'in,

¹⁶ “Iye inin janji'ku si me' a'akun si pasōngan, pa'in Tuhanin: Papiku me' sara'kun dem ateyde duk dalil sulatku dem pikilande.”

¹⁷ Manjari pa'inne pe, “Ga'i ne te'ed esseb-essebku me' duseden duk me' hinangande

mala'atin.”¹⁸ Hangkan ga'i ne subey magkuluban pangānan duse pegge' ta'ampun ne du kēmon dusehin.

Patapit kite si Tuhan

¹⁹ Hangkan hep me' kapungtina'ihanku, luhaya ne kite bi pī dem Lugal Tamanan Masutshin sabab kamatey Almasihin. Hātinēn, makajari ne kite bi pī si pana'anan Tuhanin pegge' bakas matey Almasi muwasan duseten bi.²⁰ Sakali' paglilla'ne barannen pinapatey, ngaluka iye lān ba'ahu supaya kite bi taga umul ga' tamanan. Barannen dalil semmek dem langgal mangelligan bilik pala'ihan Tuhanin saguwa' kuwe'itu dalil garet ne ellig bilik miya'an sabab bakas pinaglilla' we' ne baranne miya'an.²¹ Duk kuwe'itu niya' ne Imam Nakura'te bi bangsahan magbaya' si kite bi, me' a'a Tuhanin.²² Hangkan hep subey kite bi patapit si Tuhan, ateyten bi dambūs-būs duk sandelte bi si iyehin basag, duk subey ne ga'i suse pikilanten sabab bakas tasutsi ne ateyten duk bakas ne kite tapandi, tanda' we' sutsi ne kite bi.²³ Subey te'ed pahagette bi pangase-ngasete bi si Tuhanin pegge' kata'uhante bi we' Tuhanin kapangandelan duk asal tumananne janji'nen.²⁴ Subey pikilte bi sawe'ten bi. Subey siye tabangante bi duk pakitehante bi si siye lasaten bi supaya isab siye ta'u makitehan lasaden si sawe'den duk maghinang hāp du siye.²⁵ Da'a isab kite bi padeheng magtipun-tipun ngisbat si Tuhan. Da'a kite bi kuwe' me' sinduwe katindegan si Isahin, ga'i ne bisan magtipun-tipun. Saguwa' subey kite bi magtipun-tipun supaya magasig-inasig ateyten bi, lagi' ne pegge' sōng ta'abut ne ellew pabalik Panuhutanten bi Isa Almasi.

²⁶ Pegge' bang kata'uhante ne tolo' mabennalin bu pagtu'urante pe magduse, na, ga' ne te'ed niya' kuluban tayima' Tuhanin maka'ānan duseten bi pe.²⁷ Me' a'a sa iyan ga' niya' ase-asede si pasōngan luwal magtalew ngagadan hukuman pinatekka Tuhan si siyehin duk ebbut mapanas pamaka'at Tuhan si me' manguntarahan iyehin.²⁸ Masa awwalley sine-sine ga'i ngaddatan sara' pangurung Tuhan pu si Musahin, bang niya' duwangan atawa tellungan naksi' we' asal ga'i addatanne sara' miya'an, ga'i iye ka'ase'an saguwa' pinapatey iye.²⁹ Na, pasōng pe te'ed pangalegga a'ahin bang diyawa'anne Isa Almasi, Anak Tuhanin, duk ga'i kimmatanne mahalga' laha' Almasihin bu sabab janji' Tuhan ba'ahuhin laha' Almasihin hep manutsi iyehin amban dusenen. Duk si hinanganne inin, kuwe' pa'iyane Niyawa Sutsihin, iye mamalasa duk ma'ase' si kitehin bi. Hangkan asal pasōng te'ed pangalegga iyehin.³⁰ Pegge' kata'uhante bi du Tuhan mamissā inin, pa'inne, “Males du ku, tumbasanku du siye.” Duk pa'inne pe, “Tuhanin hep mangahukum me' a' anen.”³¹ Asal makatalew-talew te'ed bang kite legga Tuhan ma'ellumin.

³² Essebun bi bang sa'ingge ka'am matu'uhin. Masa miya'an ba'ahu pe ka'am ngata

'uhan tolo' mabennal kinahagadbin, magsandal te'ed ka'am bayu'-bayu'an kasigpitan. Saguwa' ga' du usa' sandelbin. ³³ Bang patekka pina'iya' ka'am si ka'ekkahana a'a duk pinapeddi'an ka'am sabab panuhutbi pu Almasihin. Bang patekka isab bēbbeganbi me' sawe'bi bininasahin. ³⁴ Pakitehanbi te'ed ase'bin si me' pagkasibi tindeg si Isa kinalabusuhin. Duk bisan pe ineddo' me' panyapbin we' a'a, sinna pe ka'am pegge' kata 'uhanbi we' niya' alata'bi pasōng pe hāpnen la'i si surga' duk alata' inin ga'i lepas si ka'am salama-lama. ³⁵ Hangkan hep da'a lebbahanun bi sandelbin pegge' bang ka'am sandel, hadje tumbas tasangkabi amban Tuhanin. ³⁶ Subey ka'am matuyu' te'ed supaya tahinangbi kinabaya'an Tuhanin duk ujud tasangkabi du pananggup Tuhan si ka'amin. ³⁷ Pegge' pa'in kitabin hep,

“Ga'i ne tiggel tekka du a'a inagad-agadbin. Ga'i iye magdayan-dayan.

³⁸ Me' a'akun me' a'a bentel, duk sandelde si akuhin maka'ellum siye salama-lamahin. Saguwa' bang niya' siye nayikutan aku, asal ga'i ku te'ed kasulutan si siye.”

³⁹ Saguwa' kite bi, duma'in kite bi me' a'a manayikutan Tuhanin duk ujud ilegga. Saguwa' kite bi basag sandelte bi si Tuhanin hangkan timbul kite bi.

11

Sabab sandel me' a'a dehelluhin

¹ Bang kite asal sandel si Tuhan, kabugtu'ante we' tasangkate du me' inase-aseten. Sabab sandelten kabugtu'ante we' to'o me' mangga'i takiteten. ² Me' a'a dehelluhin, kasulutan Tuhanin si siye pegge' sandel siye si iye.

³ Sabab sandelten tasabutte bi we' pinapanjari we' Tuhanin alam inin duk bissāne hadja. Hangkan hep kēmon takitete tu'u si dunyahin paguwa' amban ga'i takiteten.

⁴ Si Habil masaley, sabab sandelne si Tuhanin, kulubanne si Tuhanin pasōng hāpnen amban kuluban sakanen, si Kabil. Sabab sandel si Habil inin, kinimmatan iye bentel we' Tuhanin pegge' tinayima' we' Tuhanin kulubannen. Bisana si Habil tiggel ne matey, niya' pamintangante bi si iye sabab sandelnen.

⁵ Si Idris isab awwalley, sabab sandelne si Tuhanin ga'i iye kalabey matey. Pinagpiha iye saguwa' ga' niya' ngasuwa' iye pegge' pina'angkat iye we' Tuhanin. Pa'in kitabin we' masa tu'u pe si Idris si dunya, kasulutan te'ed Tuhanin si iye. ⁶ Tuhanin ga'i te'ed kasulutan pu sine-sine bang ga'i sandel si iye. Saguwa' a'a mangampun-ngampun si Tuhanin, subey kahagad we' bennal niya' Tuhan duk subey isab iye kahagad we' tumbasan Tuhanin du hāp sasuku magtuyu' te'ed ngapas iyehin.

⁷ Si Nu isab asal sandel si Tuhan pegge' sakali' iye inakahan we' Tuhanin we' niya' bala' sōng tekka si dunya, kinahagad we' ne bisan pe ga' takitene. Tinuhut we' ne panganda'akan Tuhanin duk ngahinang iye kappal hadje pasakeyanne duk me' anak-andanen. Manjari pagtekka dunuk mahadjehin duk ilatapan dunyahin, ga' du siye magmula. Kēmon a'a sinduwe dem dunyahin ilegga we' Tuhanin, saguwa' si Nu kinimmatan bentel we' Tuhanin pegge' sandel iye si Tuhanin.

⁸ Si Ibrahim isab, sabab sandelne si Tuhanin kinahagad we' ne pina'in Tuhan si iyehin we' subey iye tahala' amban di lahatnen bu pī si lahat seddili, lahat pananggup Tuhanin we' pangurungne pu Ibrahim. Hangkan tahala' Ibrahim amban lahatne bisan ga'i kata 'uhanne bang tungan papīhannen. ⁹ Sabab sandelnen maglahat iye kuwe' a'a paliyu-liyu si lahat pananggup Tuhan si iyehin. Maglinda-linda iye, duk luma'nen luma' kuwit hayep duk kuwe' miya'an du isab anaknen Isahak duk ampunen si Yakub. Sinakup du isab siye sinanggupan we' Tuhanin we' tepe si siye lahat miya'an. ¹⁰ Sandalan Ibrahim inin pegge' iye inase-asenen maglahat du iye si puweblo la'i si surga'. Tuhanin dapu' pikilinan duk iye mangahinang puweblo inin duk layun inin salama-lama.

¹¹ Damikkiyan si Sara, anda Ibrahimin, sandel du isab iye si Tuhan. Bisn iye ga'i nganak duk bahi' ne iye, ujud betteng iye pegge' kinahagad we' ne pananggup Tuhanin we' ujud nganak du iye. ¹² Duk Ibrahim bahi' ne te'ed, ga'i ne makajari andanen anakan we' ne. Saguwa' pegge' kinahagad we' ne pananggup Tuhanin, nga'ekka te'ed tubu'nen kuwe' me' pote'an si langitin duk me' umus si higad tahikin ga'i ta'itung hawal ekkanen.

¹³ Me' a'a tasabbutku miya'an, ga' usa' sandelde si Tuhanin sampay matey siye. Bisn ga' pe tasangkade pananggup Tuhanin, saguwa' kata'uhande we' si pasōngan tasangkade du inin. Duk tiggelande ma'ellumin, pinakitehan we' de we' siye me' a'a paliyu-liyu hadja tu'u si dunya. ¹⁴ Me' a'a magpa'inin we' dunya inin duma'in lahatde, magpahāti we' niya' seddili lahat ase-asede asal di lahatde. ¹⁵ Disi Ibrahim ga' luwal pikilde lahat inambananden. Pegge' bang miya'an luwal pikilde, tabalik pe si' siye miya'an la'i.

¹⁶ Saguwa' iye inangutden lahat hāp pe te'ed amban lahat inambananden. Iye inangutde paglahatanden lahat surga'. Hangkan ga' Tuhanin iya' ēnande Tuhande pegge' bakas pinanyapan ne siye we' ne puweblo patenna'ande.

¹⁷⁻¹⁸ Si Ibrahim hawal sandelne si Tuhanin, tuhutne panganda'akannen duk sinōngan we' ne anaknen, Isahak, hinang kuluban si Tuhan. Panganda'akan Tuhan miya'an panuleyanne Ibrahim bang bennal iye sandel si iye. Ngajanji' hep Tuhanin pu Ibrahim we' nga'ekka te'ed tubu'nen we' Isahak, saguwa' Ibrahim sōng pinapatey we' ne anakne dambuwa'-buwa'in pagkuluban si Tuhan. ¹⁹ Pegge' tapikil Ibrahimin we' bang upama matey Isahak, makajari du iye pakellum Tuhanin balik. Duk dalil tapakellum Isahak

balik amban kamateynen pegge' bang ga' inalal Ibrahim we' Tuhanin, bugtu' Isahak matey.

²⁰ Si Isahak isab hawal sandelne si Tuhanin, inakahan we' ne me' anaknen si Yakub duk si Esaw we' patekkahan Tuhanin du siye me' ledjiki' si pasōngan.

²¹ Si Yakub isab hawal sandelne si Tuhanin, sakali' iye sōng matey, pināku-pākuhan we' ne ledjiki' si Tuhan me' ampunen, me' anak si Yusupin. Ubus bu patukku' iye si tungkudne duk nambahayang iye si Tuhan.

²² Si Yusup isab hawal sandelne si Tuhanin, sakali' iye sōng matey, pina'al we' ne we' siye me' tubu' Isra'ilin ujud tumahala' du amban lahat Misil. Duk sinessa'an siye we' ne we' subey bo'ode bangkeynen bang siye tahala'.

²³ Sa'i-sama si Musahin sandel du isab si Tuhan. Bisan maguldin sultanin we' subey pinapatey kēmon me' anak Yahudi lella ba'ahu inanakanin, ga' siye tinalew. Sakali' inanakan si Musa tinapukan iye we' de tellum bulan pegge' takitede we' mannisan te'ed iye.

²⁴ Si Musa basag du isab sandelne si Tuhanin. Pegge' pagsakali' ne iye bahi'-bahi', ga'i iye ngatu inēnan pe anak dayang-dayangin, dende mamaketo' iyehin. ²⁵ Pegge' eddo'ne pe magsandal katiksa'an nuhut me' pagkasine bangsa Isra'ilin, me' a'a Tuhanin, amban patenna' si luma' sultanin nulut dine bu magduse, pegge' me' mahāp di dunyahin ga'i layun. ²⁶ Tapikilne we' hāp pe iye magsandal diniyawa'an sabab pangase-ngasene pu Almasihin amban magdaya iye si lahat Misil. Pegge' iye inangutnen tumbas Tuhan si iyehin si pasōngan.

²⁷ Hawal basag sandel si Musa si Tuhanin tahala' iye amban lahat Misil duk ga' du iye tinalew si sultan Misilin. Bisan iye kahunitan si lān, ga' iye balik pī si Misil pegge' kuwe' takitene Tuhan mangga'i takitehin la'i nuhut-nuhut iye. ²⁸ Sabab sandelne si Tuhanin hangkan hep tinuhut we' si Musa panganda'akan Tuhanin. Dina'ak we' ne pinisikan laha' bili-bili me' gawang luma'den supaya me' anakde panganayenin ga'i pinapatey we' mala'ikat mam'o kamateyin. Iyan tagna' hininang we' ne addat pasal kādja'an inēnan Pangesseban Palabey Tuhanin.

²⁹ Me' tubu' Isra'ilin sandel du isab si Tuhan hangkan lumipag siye amban tengnga' Tahik Peyat kuwe' du diyata' bulak toho' hap pī si dambiya'. Saguwa' me' a'a Misil mangalupug siyehin, nuley isab siye palipag ubus lambo siye kēmon pegge' patabu' balik tahikin.

³⁰ Me' tubu' Isra'ilin, hawal sandelden du isab, hebba' dinding batu mapaliput si lahat Arihahin, pagpalibut siye kapitu' ellewnen. ³¹ La'i dem puweblo Ariha niya' dende magjina inēnan si Rahab. Bisan iye dende dupang kinahagad we' ne Tuhanin duk

tinabangan we' ne me' ispay a'a Isra'ilin. Hangkan hep sakali' pinapatey we' me' a'a Isra'ilin me' a'a si lahat miya'an, ga' sinakup si Rahab pinapatey pegge' sandel iye si Tuhan.

³²Taman inin ne hadja. Ga'i ne patalusku magaka-aka sabab si Gideyon, si Barak, si Samson, si Jepta, si Da'ud, si Samuel, duk me' kanabihanin pegge' ga'i ne tatukidku.

³³Me' a'a inin, hawal sandelde si Tuhanin, inatuhan we' de magbono' me' lahat mahadjehin duk tada'ag we' de. Niya' isab siye bentel pangantande dem paglahatin duk niya' siye tasangkade me' pananggung Tuhanin. Niya' isab siye tada'ag we' de me' lima 'ungin duk ga' du siye takekkeb. ³⁴Niya' siye sinduwe, tapalem we' de ebbut mahadjehin duk niya' siye ga' tapapatey we' me' bantaden. Niya' siye lamma saguwa' ngabasag siye. Bahani te'ed siye si pagbono'an duk tada'ag we' de me' sundalu mabanès amban bangsa seddilihin. ³⁵Niya' me' dende, hawal sandelde si Tuhanin, ellum balik me' usbaden amban kamateyden.

Niya' isab masaley me' a'a, eddo'de pe matey bininasa sabab panuhutde Tuhanin amban pinaluhaya siye. Pegge' sandel siye we' pinakellum du siye balik si pasōngan duk pasōng hāp parasahanden la'i. ³⁶Niya' sinduwehin hininang dagey duk ilubakan duk sinduwehin isab kinarena duk bino'o kinalabusu. ³⁷Niya' isab matey pinagtumbukan duk batu, sinduwehin kinakehet baranden paduwe, niya' siye pinapatey pineddang. Sinduwehin isab luwal panemmekden kuwit bili-bili duk kuwit kambing. Miskin te'ed siye duk bininasa duk pinapeddi'an siye we' me' a'ahin. ³⁸Me' a'a inin, maglunsul la'i si me' lahat makagindew-gindew duk si me' kapunuhan kuwe' me' a'a ga' niya' lahatde. Patenna' siye si me' lingab duk si me' lowang dem bulak. Matalep si siyehin lahat pasōng hāp amban dunya inin.

³⁹Kasulutan Tuhanin si me' a'a inin pegge' sandel siye si iye. Saguwa' sampay matey siye ga' tasangkade pananggung Tuhan si siyehin, ⁴⁰pegge' niya' tapikil Tuhanin mas hāp para si kite bi. Tapikilnen we' sumakup kite bi si me' a'a masaley nangka me' pananggung Tuhanin duk bang ne kite sumakup si siye, meke ne magjatu kēmon pananggung Tuhanin.

12

Samaten Tuhanin

¹Bang kite bi inin, iliput kite bi we' me' a'a mabanès manuhut Tuhan masaley duk naksi' siye we' kapangandelan te'ed Tuhanin. Panuhutte bi Tuhanin kuwe' dalil maglakkesan magubas. Hangkan subey lebbahante ine-ine makasimbel kite bi si pamagubasanten bi duk subey lebbahante duse katagihanten bi. Duk subey kite bi

magtuyu' te'ed dalil magubas sa panganda'akan Tuhan kitehin bi. ² Subey patetegte sandelten pu si Isa pegge' iye po'on sandelten bi duk katekkahannen. Sinandalan we' ne ilansang diyata' olomin duk ga' iye iya' matey diyata' olom miya'an, pegge' kata'uhanne we' niya' pagkēg-kēgan panumbas Tuhanin si iye. Na, kuwe'itu ī' ne iye la'i ningkolo' si kanawanan Tuhanin.

³ Pikilun bi te'ed me' sinandalannen amban me' a'a dusehanin hawal bunside si iyehin! Pikilun bi iye supaya ga'i ngalamma sandelbin duk supaya ka'am ga'i jumu'. ⁴ Kata 'uhanbi du we' ga' pe ka'am niya' pinapatey sabab panuwasbi duse manassat ka'amin.

⁵ Takayipatbi ne ke me' bissā maka'asig-asig pina'in Tuhan si ka'amin, paginēnan ka'am we' ne me' anakne? Tasulat dem kitab, pa'inne,

“Me' anakku, asipun bi bang ka'am tolo'anku. Duk da'a ka'am jumu' nuhut aku bang ka'am leggaku.

⁶ Pegge' kēmon kinalasahankun tolo'anku, duk me' kinimmatanku anakkun leggaku du.”

⁷ Hangkan hep bang niya' katiksa'an pinatekka si ka'am, sandalanun bi hadja pegge' katiksa'an inin panolo' Tuhanin ka'am sabab pangimmatne ka'amin me anakne. Niya' ke nakanak ga'i legga samanen panolo'ne iye? ⁸ Bang ga'i ka'am leggane panolo'ne ka'am sa hinanganne si kēmon me' anaknen, na, hātinen duma'in ka'am bennal me' anakne.

⁹ Bisan me' samate bi tu'u si dunyahin, leggade du kite bi duk masi du siye pagaddatante bi. Na, pasōng ne te'ed kite subey magpadiyawa' si Samate bi si surga'in supaya kite urunganne umul ga' tamananne. ¹⁰ Me' samate bi si dunyahin ga'i du tiggel bang kite bi leggade, duk pangaleggaden iye tinuhutden pikilande kahāpanden. Saguwa' Tuhanin bang kite leggane, leggane kite para si kahāpante bi supaya kite bi ngabentel kuwe' iyehin. ¹¹ Bang kite illegga, ga'i kite sinna pegge' kahunitan kite. Saguwa' bang kite legga Tuhanin bu sandalante duk kahagadte, ka'ujudannen bentel ne me' hinanganten duk sanyang ne dem pikilanten.

Panolo' duk panessa'

¹² Na, hangkan hep pa'asigun bi ateybin duk pahagetun bi sandelbin. ¹³ Da'a ka'am pasape' amban lān mabentelin supaya me' sawe'bi malamma sandelde si Tuhanin ga'i namba duwe-duwehan saguwa' supaya ngabasag sandelden.

¹⁴ Halli'anun bi te'ed magsasa'-sasa'in duk pagtuyu'anun bi te'ed we' kawul-pi'ilbin sutsi hadja si matahan Tuhan. Pegge' sine-sine ga'i sutsi asal ga'i kitene Tuhanin.

¹⁵ Pahatul-hatul ka'am pegge' malasa duk ma'ase' Tuhanin bu kaw tatayikutanbi. A'a manayikutan Tuhanin, dalilnen kuwe' iye jambangan buwa'nen pa'it duk bisa. Sasewne

me' masandel si Tuhanin duk ujudnen katimbo'ohan we' ne me' sinduwehin magduse kuwe' iyehin. ¹⁶ Damikkiyan pahatul-hatul ka'am supaya ga' niya' ka'am magjina duk supaya ga' niya' ka'am kuwe' si Esawin ga'i kimmatanne Tuhanin. Si Esaw inin, pegge' iye anak sakahin, suku' si iye janji' Tuhanin. Saguwa' pinagsambi' we' ne duk da pinggan kinakan kēmon suku' si iyehin, suku' si anak sakahin. ¹⁷ Kata'uhanbi du we' pagtiggel-tiggel ne, mabaya' iye we' pākuhan samanen iye ledjiki' si Tuhan saguwa' ga' tatuhut kinabaya'annen pegge' ga'i ne kapindahanne bakas tahinangnen. Ga'i ne tepe si iye balik bakas pinagsambi'nen bisan pe sa'ingge pagtangisnen.

¹⁸ Ka'am kuwe'itu bang ka'am patapit si Tuhan, duma'in ka'am kuwe' me' kapapu'an bangsa Isra'il masaley. Pegge' takitede patapitanden. Papīde si higad punu Turusinahin masaley, takitede punuhin kayat we' ebbut bu lindem dem paglahatin duk pales baliyuhin. ¹⁹ Niya' takalede kuwe' hellingan tabuli' duk takalede isab suwala Tuhanin. Pagkale me' a'ahin suwala miya'an, buyu'-buyu'de te'ed ga'i ne dina'ak missā balik pegge' tinalew te'ed siye. ²⁰ Tinalew te'ed siye sabab binissānen. Pa'inne hep, “Da'a ka'am patapit pitu si punu inin. Bang niya' patapit pitu, bisan hayep, subey pagtibagan duk batu sampay matey.” ²¹ Makatalew-talew te'ed takiteden duk bisan si Musa nambat, pa'inne, “Migpid ku hawal talewkun.”

²² Saguwa' ka'am kuwe'itu, patapit ne ka'am si Punu Siyon, duk si puweblo pala'ihan Tuhan ma'ellumin. Iyan puweblo Awrusalam si surga'in duk ibuhan me' mala'ikat mala'ihin. ²³ La'i ka'am si pagtipunan me' inēnan anak Tuhan sakahin, me' ēnden tasulat la'i si surga'. Matuk ne ka'am si siye kēgan. La'i ka'am si pana'anan Tuhanin, iye mangahukum kēmon manusiya'in. Duk la'i isab ka'am si me' niyawa me' a'a mabentel bakas mamateyin ne, ga' ne niya' salla'-salla'de. ²⁴ Patapit ne isab ka'am pu si Isa, iye mamatengge janji' ba'ahuhin. Pinatengge janji' ba'ahuhin sabab kabu'us laha'nen supaya kite bi sutsi duk ampun Tuhanin kite bi. Ka'ujudan laha' si Isa mabu'usin pasōng te'ed hāp amban ka'ujudan laha' si Habil awwalley, pegge' kamatey si Habilin, ka'ujudannen makalimuwasan iye.

²⁵ Hangkan pahatul-hatul ka'am. Pakalehun bi te'ed lapal Tuhanin duk da'a sagga'un bi. Pegge' niya' me' a'a masaley ga'i ngatu pakale pu si Musa, mamō'olapal Tuhanin tu'u si dunya, asal ilegga siye we' Tuhanin. Na, pasōng ne kite bi asal ilegga bang ga'i pakaleta bi Tuhan mamissā amban surga'in. ²⁶ Masaley jedjeg bulakin we' suwala Tuhanin. Saguwa' kuwe'itu magaka iye, pa'inne, “Niya' waktu jedjegku du balik duma'in hadja dunyahin saguwa' sampay diyata' langitin.” ²⁷ Iye inin hāti bissā miya'an, we' me' bayu'-bayu'an bakas pinapanjarahin ujud jinedjeg du duk lanyap, bu me' bayu'an mangga'i tajedjegin iye miya'an talebbihin.

²⁸ Hangkan subey kite bi magsukul te'ed si Tuhan pegge' kite bi me' a'ane la'i si lahat pagbaya'annen duk lahatne miya'an ga'i te'ed usa' salama-lama. Subey kite bi ngisbat si iye duk pangisbatten bi subey makasulut iyehin. Subey kite bi magaddat si iye duk subey kite bi talew si iye, ²⁹ pegge' Tuhanten bi bang ngalegga kuwe' ebbut hadje.

13

Inume' duk Tuhanin kasulitan

¹ Da'a ka'am padeheng maglasa-ilasa pegge' ka'am kēmon kuwe' magpungtina'i sabab sandel ka'am pu Almasi. ² Essebun bi, bang niya' piyu si luma'bi me' a'a ga'i takilalebi, subey siye pagaddatanbi. Pegge' niya' me' a'a masaley, sakali' inaddatan we' de me' a'a matekka si luma'den, ga' kata'uhande we' me' mala'ikat hati' siye miya'an. ³ Da'a kayipatanun bi me' pagkasibi tindeg si Isa mala'i dem kalabusuhin. Tabanganun bi siye kuwe' la'i du ka'am isab dem kalabusu magtuhut duk siye. Essebun bi isab me' bininasahin. Tabanganun bi siye kuwe' la'i du isab ka'am tumuhut si siye bininasa.

⁴ Subey pahadjebi addat magkawinin, duk maglewlekebinihin subey te'ed ga'i magjina duk dende seddili atawa lella seddili, saguwa' subey siye tattap para si dangan. Asal legga Tuhanin me' a'a magjinahin.

⁵ Subey ka'am ga'i napsuhan si pilak saguwa' ine-ine niya' si ka'am subey ka'am magsukul. Pa'in Tuhanin hep, "Ga'i ka'am ambananku, ga'i ka'am pasagadanku."

⁶ Hangkan subey kite bi makatawakkal magpa'in,

"Tuhanin manabangan akuhin. Ga'i ku tinalew ine-ine tahinang a'ahin si aku."

⁷ Essebun bi isab me' nakura' bakas mangusihatan ka'am lapal Tuhanin. Essebun bi me' bo'ohande mahāpin tiggelande ma'ellumin sampay matey siye, duk lekkatun bi sandelde pu si Isa Almasihin. ⁸ Isa Almasi ga'i te'ed pinda. Amban tagna' sampay kuwe' itu duk sampay salama-lama ga'i iye pinda. ⁹ Da'a ka'am ngatu nuhut me' bayu'-bayu'an tolo' seddili amban tolo' Almasihin, supaya ka'am ga'i sumape' amban lān mabennalin. Iye asal makapabasag sandelbi si Tuhanin, ga' niya' seddili amban lasa duk ase' Tuhan si ka'amin, duma'in we' panuhutbi me' sara' pasal kapamanganin. Pegge' me' manuhut sara' inin, ga' du tatabang we' sara'in.

¹⁰ Kite bi me' masandel pu Almasihin, niya' kulubante bi saguwa' me' imam Yahudi si langgalin ga' niya' kapatutde manganne. ¹¹ Bang me' Yahudihin magkuluban pamuwas duseden, bo'o imam nakura'in laha' hayep pagkulubanin pī diyalem Bilik Tamanan Masutshin. Saguwa' baran hayepin bino'o pī ineggas si luwasan kampu pala'ihanden.

¹² Kuwe' miya'an du isab ma'umantag pu Almasihin. Matey isab iye si luwasan

puweblohin supaya tasutsine duk laha'ne me' a'ahin amban duseden. ¹³ Hangkan subey kite bi pī nuhut iye si luwasan kampu me' Yahudihin, duk subey kite bi matuk si ka'ia 'annen. ¹⁴ Pegge' ga' niya' puweblo patetegante bi tu'u si dunya inin. Saguwa' iye inase-aseten bi puweblo la'i si surga'. ¹⁵ Hangkan hep subey Tuhanin luwal pudjite bi pinalabey amban Almasi, duk subey lapalante bi pagsukulte bi si iyehin, duk bennalante we' iye Panuhutanten bi. Iyan dalil kulubante si iye. ¹⁶ Da'a te'ed kayipatanun bi maghinang hāp si sawe'bi duk magtabang-tinabang pegge' inin dalil me' kuluban makasulut Tuhanin.

¹⁷ Tuhutun bi te'ed me' panolo' me' nakura'bi masandel pu Almasihin duk hinangun bi me' panganda'akanden. Siye iyan me' mamanteyan ka'amin supaya ka'am ga'i sumape' amban lān tudju Tuhanin. Hangkan inin hinangde pegge' niya' waktu paharap du siye si Tuhan magaka bang sa'ingge pangahatulde ka'amin. Bang tuhutbi panganda'akanden, sinna siye nolo'an ka'am. Saguwa' bang ga'i siye tuhutbi, suse siye duk ga' niya' ka'ujudan panabangde ka'amin.

¹⁸ Da'a ka'am pahali māku-māku si Tuhan para si kami. Kata'uhan kami we' ga' niya' kahanggawan dem pikilan kamihin pegge' iye hadja luwal kinabaya'an kami hininangin me' mahāp duk mabentelin. ¹⁹ Duk ngajunjung ku te'ed si ka'am, māku-māku te'ed ka'am si Tuhan karayaw tabalik du ku si ka'am mura.

²⁰ Tuhanin pinakellum we' ne si Isa, Panuhutanten bi, amban kamateynen. Kuwe' iye dalil pastul mabalakatanin duk kite bi dalil me' bili-bili inipatnen. Sabab laha'ne mabu'us kamateynen, bugtu' we' ga' te'ed pinda janji' Tuhanin sampay salama-lama.

²¹ Tuhanin, iye mangurungan kite bi kasanyanganin, karayaw urunganne ka'am kēmon bayu'-bayu'an mahāpin; inin makatabangan ka'amin supaya tatuhutbi kinabaya'an Tuhanin. Duk karayaw isab pinalabey amban Isa Almasi tabanganne kite bi ngahinang me' hinangan makasulut iyehin. Karayaw Almasi tapudji salama-lama. Amin.

Bissā si panambusan

²² Junjungte ka'am, me' kapungtina'ihanku, pakalehun bi te'ed usihatku dem sulat inin pegge' ga' du isab taha' te'ed sulatku inin. ²³ Batang isab ka'am akahanku we' pungtina'iten bi si Timoteo lumuwas ne amban kalabusu. Bang du iye mura tapitu, bo'oku sa' iye bang ku piyu nindew ka'am.

²⁴ Akahanun bi aku kēmon me' nakura'bi dem langgalin duk kēmon isab me' a'a manuhut Tuhan malu'ulu, we' ta'esseb siye we' ku. Me' pungtina'ite bi amban lahat Italiyahin mabo'o bissā piyu si ka'am we' ta'essebde ka'am.

²⁵ Karayaw ka'am kēmon ipat Tuhanin. *Wassalam*

